

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 111/2024-83

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Milošom Gerom, advokátom, Štefánikova 217, Bytča, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14C/61/2005 takto

rozhodol:

- Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14C/61/2005 **boli porušené** základné práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Bratislava IV **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. B1-14C/61/2005 konal bez zbytočných prietáhov.
- Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **5 000 eur**, ktoré **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť trovy právneho zastúpenia **442,38 eur** na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. apríla 2023 doplnenou viacerými písomnými podaniami (celkom 12, pozn.) domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listiny“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndob/13/2022 z 2. februára 2023, sp. zn. 1ObdoV/10/2020 z 27. mája 2021, sp. zn. 1ObdoV/36/2009 zo 17. decembra 2009 a sp. zn. 2Obo/40/2009 z 27. mája 2009, ako aj uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15CoE/1/2009 zo 4. novembra 2009 a uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. Er/3196/97 zo 7. júla 2009 (ďalej spolu aj „napadnuté rozhodnutia“). Sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutia zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a zároveň najvyšší súd zaviazal na náhradu jeho trov konania. Zároveň svojou sťažnosťou napáda aj postup mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B1-14C/61/2005 (o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, pozn.) z dôvodu zbytočných prietáhov a neúnosnej dĺžky trvania tohto konania. Žiada vysloviť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom v tomto konaní, ako aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Navrhuje aj vysloviť príkaz súdu konať bez zbytočných prietáhov v konaní sp. zn. B1-14C/61/2005, priznať finančné zadosťučinenie v sume 12 750 eur a nahradiť trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej doplnení a ich príloh, ako aj z rozhodovacej činnosti ústavného súdu a jeho zistení vyplýva, že predmetom preskúmaného konania sú peňažné nároky uplatnené sťažovateľom ako žalobcom v konaniach pôvodne vedených pod sp. zn. 18Rob/1357/96 (po preradení do registra „Cb“ sp. zn. 4Cb/1/2008) a sp. zn. 17Rob/1361/96 (po preradení do registra „Cb“ sp. zn. 3Cb/4/2008) proti obci Holčikovce (ďalej aj „žalovaná“). Vzhľadom na totožnosť strán a predmet sporov súd prvej inštancie uznesením z 12. novembra 2014 spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 4Cb/1/2008 a sp. zn. 3Cb/4/2008 s tým, že ďalej sa budú viesť pod sp. zn. 4Cb/1/2008.

3. Predmetná vec bola právoplatne skončená platobným rozkazom z 1. júla 1997, ktorý bol následne ako exekučný titul uplatnený sťažovateľom návrhom na vykonanie exekúcie podaným 25. novembra 1997 a smerujúcim proti povinnej žalovanej – obci Holčikovce.

4. Žalovaná 16. februára 2007 podala v uvedenom konaní návrh na zrušenie platobného rozkazu z 1. júla 1997 z dôvodu nedoručenia platobného rozkazu do vlastných rúk.

5. Krajský súd uznesením z 11. októbra 2007 zrušil platobný rozkaz z 1. júla 1997. Na základe podaného odvolania najvyšší súd uznesením sp. zn. 6Obo/262/2007 zo 16. januára 2008 zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu z 11. októbra 2007, pretože „*nemožno dospieť k záveru, že platobný rozkaz nebol doručený do vlastných rúk v zmysle § 173 OSP*“. Na základe podaného dovolania žalovanej uznesením č. k. 1ObdoV/21/2008-80 zo 6. júna 2008 zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zo 16. januára 2008, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa z 11. októbra 2007 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

6. Žalovaná podala 20. októbra 2008 odpor proti platobnému rozkazu krajského súdu z 1. júla 1997.

7. Krajský súd 27. marca 2009 uznesením č. k. 4Cb/1/2008-168 „*návrh odporcu zo dňa 16. 2. 2007 na zrušenie platobného rozkazu č. k. 18 Rob1357/1996-22 zo dňa 1. 7. 1997*“ zamietol.

8. Najvyšší súd ako odvolací súd vo veci sp. zn. 3Cb/4/2008 vedenej krajským súdom pod sp. zn. 17Rob/1361/96 (neskôr spojenej s preskúmaným konaním na spoločné konanie), v rozhodnutí sp. zn. 2Obo/40/2009 z 27. mája 2009 posudzoval doručovanie platobného rozkazu na základe totožných skutkových okolností. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Obo/40/2009 z 27. mája

2009 došlo k zrušeniu napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým bol zamietnutý návrh na zrušenie platobného rozkazu a zároveň boli týmto rozhodnutím odmietnuté odpory podané proti tomuto platobnému rozkazu. Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí dospel k záveru, že krajský súd „*pochybil, keď ustálil že sporný platobný rozkaz sp. zn. 17 Rob 1361/96 bol žalovanému riadne doručený dňa 27. 06. 1997, prípadne 31. 07. 2003*“. Následne túto otázku posudzoval aj ako dovolací súd v uznesení sp. zn. 1ObdoV/36/2009 zo 17. decembra 2009, ktorým odmietol dovolanie, „*pričom konštatoval, že platobný rozkaz bol doručený povinnému až dňa 20. 10. 2008*“. Okresný súd následne uznesením sp. zn. Ex/3196/97 zo 7. júla 2009 exekúciu v predmetnej veci zastavil a toto rozhodnutie bolo potvrdené na základe podaného odvolania uznesením krajského súdu sp. zn. 15CoE/1/2009 zo 4. novembra 2009. Ústavná sťažnosť proti uvedeným uzneseniam o zastavení exekúcie bola uznesením sp. zn. III. ÚS 192/2010 z 12. mája 2010 odmietnutá.

9. Krajský súd výrokom I uznesenia č. k. 4Cb/1/2008-1219 z 15. augusta 2018 zamietol návrh žalobcu na vstup ďalších žalobcov do konania a výrokom II uznesenia zastavil konanie o zaplatenie úrokov z omeškania v sume 6 190,99 eur (186 510 Sk) a konanie o zaplatenie zmluvného úroku z omeškania vo výške 0,5 % za každý deň omeškania. O odvolaní žalobcu najvyšší súd rozhodol uznesením č. k. 2Obo/6/2020-1404 z 30. júna 2020, ktorým napadnuté uznesenie potvrdil. Dovolací súd uznesením sp. zn. 1ObdoV/10/2020 z 27. mája 2021 zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o zastavení konania a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

10. V priebehu ďalšieho konania vo veci sp. zn. 4Cb/1/2008 sťažovateľ podal 1. decembra 2021 námietku zaujatosti proti sudcom krajského súdu JUDr. Júliusovi Tóthovi, JUDr. Igorovi Raganovi a JUDr. Drahomíre Brixiovej. Spis v predmetnej veci bol predložený najvyššiemu súdu, na ktorom bol zaevidovaný pod sp. zn. 2Ndob/21/2021.

11. V konaní sp. zn. 2Ndob/21/2021 pred najvyšším súdom sťažovateľ podal 4. januára 2021 námietku zaujatosti proti všetkým členkám námietkového senátu najvyššieho súdu (JUDr. Beáta Miničová, JUDr. Ivana Izakovičová a Mgr. Soňa Pekarčíková). O tejto námietke zaujatosti proti senátu „2Ndob“ mal rozhodovať senát najvyššieho súdu „1Ndob“ v zložení JUDr. Miroslava Janečková, JUDr. Jana Hullová a JUDr. Erika Čanádyová v konaní vedenom pod sp. zn. 1Ndob/2/2022.

12. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Ndob/2/2022 z 19. januára 2022 rozhodol, že sudkyne JUDr. Beáta Miničová a JUDr. Ivana Izakovičová nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

13. Najvyšší súd následne uznesením sp. zn. 2Ndob/21/2022 zo 16. februára 2022 rozhodol, že sudcovia krajského súdu Július Tóth a Igor Ragan (sudkyňa JUDr. Drahomíre Brixiovej medzitým zanikla funkcia sudcu k 31. decembru 2021, preto konanie v tejto časti zastavil) nie sú vylúčení z prejedania a rozhodovania veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 4Cb/1/2008.

14. Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 454/2022 z 27. októbra 2022 okrem iného zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndob/21/2022 zo 16. februára 2022 (o nevyhlúčení JUDr. Júliusa Tótha a JUDr. Igora Ragana z prejednávania a rozhodovania veci) ako predčasne vydané. V rámci odôvodnenia tohto nálezu okrem iného konštatoval v jeho bode 23, že „*v posudzovanom prípade niet žiadnych pochyb o tom, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Ndob 2/2022 z 19. januára*

2022 nebolo doručené správne podľa procesnoprávných predpisov upravujúcich tento úkon, a táto vada má priamo za následok nezákonnosť doručenia a sú s ňou spojené závažné procesnoprávne účinky, a teda uvedené uznesenie nemohlo nadobudnúť právoplatnosť“.

15. Z ústavnej sťažnosti ďalej vyplýva, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndob/2/2022 z 19. januára 2022 (o nevyhlásení JUDr. Beáty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 2Ndob/21/2021) bolo sťažovateľovi následne doručené 1. decembra 2022.

16. Krajský súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 4Cb/1/2008 z 21. júna 2022. O odvolaní proti tomuto rozsudku bude rozhodovať najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2Obo/9/2022. Sťažovateľovi bolo 30. decembra 2022 doručené uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndob/13/2022, 2Obo/9/2022 z 19. januára 2022, ktorým bola JUDr. Beáta Miničová vylúčená z prejednávania a rozhodovania o odvolaní proti rozsudku krajského súdu z 21. júna 2022, pretože 12. decembra 2021 predsedovi najvyššieho súdu oznámila svoju zaujatosť z dôvodu členstva v dovolacích senátoch najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 10ObdoV/21/2008 a sp. zn. 1ObdoV/36/2009, ako aj zaujatosť týkajúcu sa rozhodovacej praxe najvyššieho súdu v uznesení predsedu najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndob/10/2022 z 10. októbra 2022. Miesto nej sa členkou dotknutého senátu stala JUDr. Katarína Pramuková. Na základe uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndob/13/2022, 2Obo/9/2022 zo 16. januára 2023 bola JUDr. Katarína Pramuková vylúčená z prejednávania a rozhodnutia tejto veci (obdobné dôvody ako sudkyňa JUDr. Beáta Miničová, pozn.). Členkou dotknutého senátu sa následne stala JUDr. Jaroslava Fúrová.

17. Podaním zo 4. januára 2023 sťažovateľ namietal zaujatosť všetkých členov senátu sp. zn. 2Ndob/13/2022 a 2 Obo 9/2022 (JUDr. Ivany Izakovičovej, JUDr. Kataríny Pramukovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej).

18. Sťažovateľ v sťažnosti napadol aj postup mestského súdu v konaní v súčasnosti vedenom pod sp. zn. B1-14C/61/2005, ktorého predmetom je jeho žaloba o náhradu škody spôsobenej mu nesprávnym úradným postupom. Neústavnosť postupu tohto súdu v označenom konaní vidí v extrémnych prieťahoch. Namieta, že extrémne dlhé prieťahy sú dané tým, že súd nevykonáva dokazovanie a nezisťuje skutkový stav. Súd síce nariadil abnormálny počet pojednávaní (51), avšak približne 40 % z nich sa nekonalo alebo boli opakovane rušené. Pokiaľ sa aj uskutočnili, boli krátke a neriešila sa podstata veci.

19. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 111/2024-58 z 20. marca 2024 sťažnosť prijal na ďalšie konanie v časti namietaných prieťahov postupom mestského súdu v konaní v súčasnosti vedenom pod sp. zn. B1-14C/61/2005. Vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

20. Mestský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprV/341/2024 z 13. mája 2024 v podstatnom k veci uviedol:

„Po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti a obsahom súdneho spisu si dovoľujem predložiť nasledovné vyjadrenie.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd po podaní žaloby vo veci konal plynulé a bez zbytočných prietahov a nariad'oval termíny pojednávanií. Prevažnú väčšinu (takmer všetky) boli zmarené z dôvodov na strane sťažovateľa, žalobcu. Napriek tomu bol dňa 20. 03. 2012 vo veci vyhlásený rozsudok, ktorým súd žalobu zamietol. Krajský súd v Bratislave rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Vo veci je nariadený termín pojednávania na 30. 07. 2024.

V prípade sporov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ide o bežnú rozhodovaciú činnosť okresného, resp. mestského súdu, nakoľko v prvom stupni vždy koná okresný, resp. mestský súd. Mám však za to, že aj v tomto prípade sa jedná o skutkovo aj právne zložitú vec, a to z dôvodu, že je potrebné posudzovať konanie iného orgánu, napr. súdneho exekútora a často je potrebné preskúmať aj spisy, ktoré je potrebné vyžiadať z iných súdov, ako je tomu aj v danom prípade. Uvedené má vplyv aj na dĺžku konania.

Čo sa týka prekážok postupu súdu, okrem tých ktoré som už uviedol vyššie, spomeniem aj rozsah a množstvo podaní zo strany žalobcu, sťažovateľa, ktorými je súdny spis zahltený. Z obsahu doručenej ústavnej sťažnosti je zrejmé, že takto koná sťažovateľ aj v konaní pred ústavným súdom.

Čo sa týka požiadavky ústavného súdu na uvedenie všetkých procesných úkonov súdu, uvádzam, že nemám, žiadne námietky k úkonom ako ich uviedol sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, a preto ich rozpis nepredkladám. Navyše to nepokladám ani za hospodárne s ohľadom na rozsah spisu, ktorý spolu s vyjadrením zasielam.“

21. V závere svojho vyjadrenia mestský súd vyjadril názor o nedôvodnosti podanej sťažnosti.

22. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, so stanoviskom mestského súdu, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

23. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

24. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom

predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

25. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložit'osť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií ústavný súd posudzoval aj ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľa.

26. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložit'osť veci, ústavný súd po preskúmaní žaloby s'ťažovateľa a jej príloh, ako aj zmien návrhu obsiahnutých v dotknutom súdnom spise konštatuje, že s'ťažovateľ si v napadnutom konaní uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom proti viacerým orgánom verejnej moci v konaniach, ktoré v čase podania žaloby, ako aj v priebehu napadnutého konania neboli právoplatne skončené a niektoré dodnes nie sú právoplatne skončené (vzhľadom na dôsledné využívanie opravných prostriedkov s'ťažovateľom, pozn.). Vychádzajúc z uvedeného, konštatuje, že v okolnostiach veci ide o komplikovaný spor, kde súd, vychádzajúc z tvrdení s'ťažovateľa, bol povinný preskúmať postup viacerých orgánov verejnej moci v živých veciach. Preto ústavný súd dospel k záveru, že vec vykazovala mimoriadnu právnu a faktickú zložit'osť, ktorá aj vzhľadom na skutočnosť, že ide o živé veci, komplikovala postup mestského súdu (napr. pri zabezpečovaní spisu a vývoju rozhodovania v týchto veciach, pozn.).

27. Pri skúmaní kritéria správanie s'ťažovateľa v napadnutom konaní ústavný súd, vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, konštatuje, že s'ťažovateľ (žijúci v cudzine, pozn.) nezastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom v priebehu konania produkoval a doručoval extrémne množstvo laických podaní a návrhov v celkovom počte dosiaľ 93, ktoré svojím rozsahom (mnohokrát aj viac ako 10 strán, pozn.) a obsahom (v ktorom opisoval aj nesúvisiace skutočnosti z iných konaní a nesúvislo argumentoval, pozn.) extrémne komplikovali postup súdu v takej intenzite, ktorá musela byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Rovnako bolo potrebné určiť termín pojednávania viackrát odročiť alebo zrušiť z dôvodov na strane s'ťažovateľa. Vzhľadom na to, že ide o osobu bez právneho vzdelania, bolo taktiež potrebné viackrát vyzvať s'ťažovateľa na odstránenie nedostatkov podaní, ktoré obsahovali neurčité a nejasné návrhy, ktorých odstraňovanie predlžovalo a komplikovalo postup súdu. Doručovanie písomností do cudziny taktiež prispelo k celkovej dĺžke konania. Všetky tieto skutočnosti bolo potrebné zohľadniť pri určení primeraného finančného zadosťučinenia.

28. Napokon ústavný súd hodnotil postup mestského súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní.

29. Napadnuté konanie začalo v roku 2005. Samotný fakt, že napadnuté konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené, dokonca na súde prvej inštancie nie je rozhodnuté o veci samej, predstavuje bezprecedentné zlyhanie súdnej ochrany a je dostatočným základom pre vyslovenie porušenia označených práv s'ťažovateľa.

30. Prihliadajúc na doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ústavný súd už nepovažoval za nevyhnutné hodnotiť jednotlivé úkony mestského (predtým okresného, pozn.) súdu a jeho procesný postup. Na účely svojho rozhodnutia sa obmedzil len na poukázanie na niektoré fatálne nedostatky v jeho postupe, ktoré mali za následok doterajšiu zjavne neprimeranú dĺžku napadnutého konania. Nemožno akceptovať, že vo veci konajúci súd dlhé roky nebol schopný zabezpečiť kópie dotknutých súdnych spisov, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. Súd cyklicky opakoval svoje výzvy na predloženie týchto spisov a akceptoval ich nepredloženie, pričom neprijal žiadne efektívne opatrenie, aby zamedzil vzniku zbytočných priet'ahov. Nariad'oval termíny pojednávanií priebežne, v počte viac ako 50, avšak približne polovica z nich bola odročená bez prejednávania veci, pre chýbajúce súdne spisy alebo neprítomnosť strán sporu. Vychádzajúc z obsahu zápisníc o jednotlivých pojednávaniach, ktoré sa uskutočnili, je potrebné konštatovať, že postup súdu nesmeroval k rozhodnutiu vo veci samej, pričom viackrát boli pojednávania odročené bez uvedenia konkrétneho dôvodu.

31. Ústavný súd, vychádzajúc z doterajšej dĺžky napadnutého konania, ktorá je *prima facie* neakceptovateľná, z neefektívneho a nesústredeného postupu mestského súdu vo veci s'ťažovateľa dospel k záveru, že v posudzovanej veci boli porušené označené práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

32. Na základe zistenia, že postupom mestského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu označeného základného práva s'ťažovateľa a označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa ani len rozhodnutá, nieto právoplatne skončená, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 vyslovil príkaz, aby mestský súd konal v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

33. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

34. S'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia 12 750 eur, čo odôvodnil pretrvávajúcim stavom právnej neistoty a rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva.

35. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

36. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného mestským (predtým okresným, pozn.) súdom, berúc do úvahy predmet napadnutého konania, správanie s'ťažovateľa, ako aj všetky okolnosti

daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie sumy 5 000 eur pre sťažovateľa za primerané finančné zadost'učinenie (bod 3 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

37. Ústavný súd, vychádzajúc z § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, priznal podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľovi náhradu trov konania z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (príprava a prevzatie veci, písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti, podanie vo veci samej) v hodnote po 208,67 eur vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 12,52 eur. Za doručenie ďalších podaní sťažovateľa odmenu nepriznal, keďže tieto nemožno považovať za úkony právnej služby, za ktoré by patrila náhrada.

38. Ústavný súd tak v súhrne priznal náhradu trov konania v sume 442,38 eur (bod 4 výroku nálezu).

39. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2024

Peter Molnár
predseda senátu